

## ŚRÓDROCZNE I ROCZNE WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA 4

Niniejsze został opracowany na podstawie obowiązującej podstawy programowej i szczegółowych wytycznych przedmiotowych. Każda ocena wyższa obejmuje w pełni wymagania z ocen niższych

### 1. Komunikacja

---

#### Ocena

##### Dopuszczająca (2)

#### Wymagane umiejętności, Uczeń...

- słucha krótkiej wypowiedzi i reaguje na nią
- rozumie proste polecenia i pytania
- tworzy krótkie wypowiedzi ustne i pisemne zgodne z podstawową intencją
- rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- formułuje prostą prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie lub powiadomienie
- przedstawia się i podaje podstawowe informacje o swoich doświadczeniach lub zainteresowaniach
- rozpoznaje sytuację oficjalną i nieoficjalną
- używa podstawowych form powitania, pożegnania, prośby, podziękowania i przeprosin
- nazywa podstawowe emocje, np. radość, smutek, złość, strach
- podejmuje próbę poinformowania o własnych potrzebach i uczuciach
- rozpoznaje podstawowe komunikaty niewerbalne (uśmiech, gest odmowy, sposób patrzenia)
- wskazuje nadawcę i odbiorcę prostego komunikatu oraz rozpoznaje prostą intencję nadawcy
- z pomocą odróżnia prostą informację o fakcie od opinii
- posługuje się pojęciami: komunikacja, nadawca, odbiorca, grzeczność językowa
- uważnie słucha rozmówcy i odpowiada na jego wypowiedź
- uczestniczy w rozmowie dotyczącej codzienności, doświadczeń, zainteresowań lub lektury
- formułuje wypowiedzi zgodne z intencją i

##### Dostateczna (3)

#### **Dobra (4)**

świadomie dobiera rodzaje wypowiedzeń

- dostosowuje sposób wypowiedzi do sytuacji oficjalnej lub nieoficjalnej

- przedstawia się, prosi, odmawia, wyjaśnia, powiadamia i podejmuje próbę przekonywania

- nazywa własne emocje i potrafi je wyjaśnić, tworzy prostą wypowiedź o uczuciach

- stosuje formy grzecznościowe i reaguje na emocje rozmówcy zgodnie z etykietą

- podejmuje próbę kontrolowania tonu głosu i gestów

- wyraża swoje stanowisko w rozmowie i w prosty sposób je uzasadnia

- rozpoznaje podstawowe komunikaty niewerbalne, identyfikuje nadawcę, odbiorcę i intencję

- odróżnia fakty od opinii oraz określa sytuację komunikacyjną

- posługuje się pojęciami: komunikacja, nadawca, odbiorca, grzeczność językowa

- słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany, nawiązuje do wypowiedzi innych

- tworzy wypowiedź zgodną z własną intencją i świadomie dobiera rodzaje wypowiedzeń

- dostosowuje słownictwo i sposób wypowiedzi do odbiorcy

- poprawnie komunikuje się w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych

- przedstawia doświadczenia i zainteresowania w spójnej wypowiedzi

- wyraża potrzeby i emocje w sposób zrozumiały oraz zgodny z zasadami etykiety

- odróżnia opis emocji od oceny drugiej osoby i okazuje rozmówcy wsparcie

- kontroluje ton głosu, mimikę i gesty

- przedstawia swoje stanowisko i je uzasadnia

- rozpoznaje wpływ komunikatu niewerbalnego na znaczenie wypowiedzi

- określa nadawcę, odbiorcę, intencję i sytuację komunikacyjną

- poprawnie odróżnia fakty od opinii i wyjaśnia wpływ sytuacji na kształt wypowiedzi

## **Bardzo dobra (5)**

- aktywnie słucha rozmówcy, trafnie reaguje na wypowiedź, podtrzymuje i porządkuje przebieg rozmowy
- tworzy precyzyjne wypowiedzi i świadomie wykorzystuje różne typy wypowiedzeń
- trafnie dostosowuje styl, ton i formę do odbiorcy oraz sytuacji
- jasno komunikuje potrzeby i emocje, odróżnia wypowiedź o emocjach od osądzania
- reaguje na emocje innych w sposób empatyczny
- świadomie kontroluje głos, mimikę, gesty i postawę
- wyraża stanowisko i uzasadnia je uporządkowanymi argumentami
- stosuje zasady kultury języka w czasie dyskusji
- trafnie rozpoznaje intencję wypowiedzianą wprost bądź pośrednio
- analizuje wpływ sytuacji komunikacyjnej i rozpoznaje zależność między komunikatami werbalnymi i niewerbalnymi

## **Celująca (6)**

- ocenia skuteczność własnej wypowiedzi
- prowadzi rozmowę w sposób empatyczny, odpowiedzialny i świadomy
- dostosowuje wypowiedź do zmieniającej się sytuacji i precyzyjnie dobiera rodzaje wypowiedzeń do celu
- formułuje przekonujące i uporządkowane wypowiedzi
- trafnie łączy komunikaty werbalne z niewerbalnymi
- prezentuje swoje potrzeby, emocje i stanowisko bez naruszania granic innych osób
- pomaga budować atmosferę szacunku podczas rozmowy
- prezentuje stanowisko w dyskusji wg zasad etykiety i rozumie odmienne stanowisko rozmówcy
- dostrzega konsekwencje wynikające z niewłaściwego doboru słów, tonu lub gestów
- ocenia skuteczność własnej komunikacji
- wykorzystuje umiejętności komunikacyjne w

pracy twórczej, zespołowej i projektowej

## **2. Odbiór tekstów kultury**

### **Ocena**

#### **Dopuszczająca (2)**

#### **Wymagane umiejętności , (Uczeń...)**

- rozpoznaje utwór literacki, komiks, przedstawienie teatralne i dzieło plastyczne
- przedstawia krótko swoje wrażenia po przeczytaniu lub obejrzeniu tekstu kultury
- wskazuje temat krótkiego tekstu, głównych bohaterów, miejsce i najważniejsze wydarzenia
- opowiada z pomocą nauczyciela o przebiegu wydarzeń
- odróżnia autora od bohatera utworu i rozpoznaje narratora
- odróżnia fikcję od rzeczywistości, wskazuje proste elementy realistyczne i fantastyczne
- rozpoznaje baśń, legendę, opowiadanie, komiks oraz dialog
- z podpowiedzią wskazuje w tekście epitet, porównanie, metaforę lub wyraz dźwiękonaśladowczy
- rozpoznaje wers, strofę, rym i refren
- odczytuje dosłowne znaczenie wypowiedzi i informacje wyrażone wprost
- krótko ocenia zachowanie bohatera i z pomocą rozpoznaje pouczenie w baśni
- czyta głośno krótki, wcześniej przygotowany tekst
- posługuje się pojęciami: tekst, fikcja, bohater, narrator, świat przedstawiony, baśń, legenda, opowiadanie
- rozpoznaje swoistość utworu literackiego, spektaklu, dzieła plastycznego i komiksu
- przedstawia własną propozycję odczytania prostego tekstu
- wskazuje podstawowe zadania aktora, reżysera, dekoratora, choreografa lub suflera
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę, określa temat i główną myśl tekstu
- wyjaśnia podstawową funkcję dialogu, nazywa swoje reakcje czytelnicze
- odróżnia autora od osoby mówiącej, wskazuje narratora i opowiada o wydarzeniach fabuły

#### **Dostateczna (3)**

#### **Dobra (4)**

- ustala kolejność zdarzeń i dostrzega podstawowe związki przyczynowo-skutkowe
- wskazuje i wyjaśnia elementy realistyczne oraz fantastyczne, odczytuje pouczenie baśni
- nazywa elementy świata przedstawionego (czas, miejsce, bohaterowie, wydarzenia)
- wyraża opinię o postaci/wydarzeniu, odnosi zachowanie bohatera do systemu wartości
- odróżnia znaczenie dosłowne od przenośnego, dostrzega obrazowość przenośni
- wyszukuje informacje wyrażone wprost i proste informacje wyrażone pośrednio
- odczytuje informacje zawarte w komiksie, fotografii, plakacie i materiale cyfrowym
- rozpoznaje epitet, porównanie, metaforę, wyraz dźwiękonaśladowczy, wers, strofę, rym, refren
- czyta głośno i cicho ze zrozumieniem, uwzględniając znaki interpunkcyjne
- poprawnie posługuje się większością pojęć przewidzianych dla klasy IV
- omawia różnice między literaturą, teatrem, sztuką plastyczną i komiksem
- przedstawia uzasadnioną propozycję odczytania tekstu, odwołuje się do zadań twórców teatru
- określa temat i główną myśl tekstu, rozpoznaje intencję nadawcy
- wyjaśnia funkcję dialogu, nazywa reakcje czytelnicze i wskazuje wywołujące je środki
- odróżnia autora od narratora/osoby mówiącej, omawia rolę narratora
- ustala kolejność zdarzeń, wyjaśnia ich wzajemną zależność i elementy realistyczne/fantastyczne
- odczytuje przesłanie utworu i pouczenie baśni, omawia świat przedstawiony
- porównuje i ocenia bohaterów, odnosi ich postawy do uniwersalnych wartości
- wyjaśnia znaczenie przenośne wyrazów i obrazy poetyckie
- wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio z różnych przekazów

## **Bardzo dobra (5)**

- rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich podstawowe oddziaływanie
- wyjaśnia funkcję wersu, strofy, rymu i refrenu
- czyta głośno płynnie, stosując pauzę i właściwą intonację
- funkcjonalnie stosuje pojęcia literackie i językowe
- uzasadnia sposób odczytania utworu, wyjaśnia wpływ działań twórców teatru
- określa główną myśl tekstu i odczytuje jego sensy przenośne
- trafnie rozpoznaje intencję nadawcy i funkcję dialogu w kreowaniu postaci/akcji
- określa zabiegi wywołujące emocje odbiorcy
- analizuje rolę narratora i zależności przyczynowo-skutkowe zdarzeń
- omawia funkcję elementów realistycznych i fantastycznych oraz sam formułuje przesłanie
- porównuje bohaterów, uzasadnia ich ocenę i odnosi postawy do uniwersalnych wartości
- wyjaśnia znaczenia przenośne i wyciąga wnioski z informacji wyrażonych pośrednio
- interpretuje treści w komiksie, fotografii, plakacie i przekazie cyfrowym
- wyjaśnia funkcję środków stylistycznych i ich wpływ na wyobraźnię odbiorcy
- świadomie wykorzystuje pauzę, intonację, tempo i barwę głosu podczas czytania

## **Celująca (6)**

- swobodnie posługuje się wszystkimi pojęciami przewidzianymi dla klasy IV
- przedstawia oryginalną, spójną i przekonującą propozycję odczytania tekstu
- dostrzega więcej niż jeden możliwy sposób rozumienia utworu i wyjaśnia wpływ formy na znaczenie
- samodzielnie analizuje rolę twórców spektaklu i formułuje trafne wnioski z informacji pośrednich
- interpretuje działania i motywacje bohaterów w odniesieniu do uniwersalnych wartości
- dostrzega związki między tekstem a własnym doświadczeniem lub innymi tekstami kultury

- wnikliwie omawia funkcję środków stylistycznych
- porównuje oddziaływanie słowa, obrazu, gestu i dźwięku
- interpretuje głosowo tekst i celowo wykorzystuje terminy literackie oraz językowe

### **3. Świadomość języka**

#### **Ocena**

#### **Dopuszczająca (2)**

#### **Wymagane umiejętności , (Uczeń...)**

- rozpoznaje rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówek (z pomocą spójnik)
- odróżnia wyrazy odmienne od nieodmiennych
- wskazuje przymiotnik jako określenie rzeczownika, a przysłówek jako określenie czasownika
- przy wsparciu określa liczbę, rodzaj, przypadek rzeczownika/przymiotnika
- rozpoznaje osobę, liczbę i czas czasownika w typowych przykładach oraz stosuje podstawowe czasy
- buduje proste zdania pojedyncze, odróżnia zdanie od równoważnika zdania
- wskazuje orzeczenie (z pomocą podmiot) w prostym zdaniu
- odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego, rozpoznaje typy wypowiedzi
- zna alfabet, dopasowuje synonimy/antonimy, odróżnia znaczenie dosłowne od przenośnego
- dzieli wyrazy na sylaby i poprawnie przenosi proste wyrazy
- stosuje wielką literę na początku oraz kropkę, pytajnik lub wykrzyknik na końcu zdania
- zna podstawowe zasady pisowni ó, u, rz, ż, ch, h i podejmuje próby ich stosowania
- poprawia wskazane błędy z pomocą nauczyciela
- odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, rozpoznaje spójnik
- stosuje poprawne formy rzeczownika, przymiotnika i czasownika w typowych przykładach
- określa gramatyczne kategorie czasownika,

#### **Dostateczna (3)**

#### **Dobra (4)**

rzeczownika i przymiotnika

- rozróżnia formy męskoosobowe i niemęskoosobowe w typowych przykładach
- poprawnie zapisuje typowe zakończenia bezokoliczników
- tworzy poprawne zdania pojedyncze i łączy je spójnikami w zdania złożone
- celowo używa różnych typów wypowiedzi, odróżnia zdanie od równoważnika zdania
- wskazuje podmiot i orzeczenie, poprawnie stosuje interpunkcję końcową i wielkie litery
- wyjaśnia znaczenie wyrazu z kontekstu, posługuje się słownikiem ortograficznym
- dobiera synonimy, antonimy, przysłowia, frazeologizmy, rozpoznaje wyrazy wieloznaczne
- stosuje poznane reguły pisowni ó, u, rz, ż, ch, h, wykorzystuje wymianę głosek
- zapisuje poznane wyjątki (ó, ż niewymienne, części ża-, żo-, -ów, -ówka, -uś itp.)
- rozpoznaje spółgłoski twarde i miękkie oraz zasady ch/rz po spółgłoskach
- poprawnie rozpoznaje poznane części mowy i stosuje ich prawidłowe formy gramatyczne
- poprawnie stosuje formy męskoosobowe i niemęskoosobowe
- wyjaśnia funkcję przymiotnika i przysłówka w wypowiedzi, poprawnie zapisuje bezokoliczniki
- buduje zdania pojedyncze i proste zdania złożone z właściwymi spójnikami
- świadomie dobiera typ wypowiedzenia do intencji, wskazuje podmiot i orzeczenie
- poprawnie stosuje poznane znaki interpunkcyjne
- sprawnie posługuje się alfabetem i słownikiem, wzbogaca tekst synonimami i antonimami
- poprawnie stosuje przysłowia i frazeologizmy, objaśnia ich znaczenie dosłowne i metaforyczne
- odczytuje różne znaczenia wyrazu wieloznacznego z kontekstu

## **Bardzo dobra (5)**

- świadomie stosuje reguły ortograficzne, wykorzystuje odmianę, wymianę głosek i sylaby
- poprawnie zapisuje większość ortogramów, samodzielnie sprawdza i poprawia błędy
- sprawnie rozpoznaje części mowy i ich funkcje, poprawnie stosuje formy gramatyczne
- świadomie dobiera formy czasownika i wyjaśnia zależności między częściami mowy
- buduje zróżnicowane zdania pojedyncze i złożone, świadomie dobierając typy wypowiedzi
- poprawnie określa podmiot i orzeczenie oraz rozumie ich funkcję w wypowiedzeniu
- świadomie dobiera słownictwo do opisu, oceny, emocji i intencji
- precyzyjnie wyjaśnia znaczenie w kontekście, funkcjonalnie wykorzystuje frazeologizmy
- stosuje poznane zasady ortograficzne i uzasadnia pisownię regułami/wymianą głosek
- stosuje poprawną interpunkcję i dokonuje skutecznej autokorekty ze słownikiem
- świadomie wykorzystuje wiedzę gramatyczną do osiągania określonych celów komunikacyjnych
- wyjaśnia wpływ zmiany formy wyrazu lub konstrukcji zdania na sens wypowiedzi
- celowo różnicuje słownictwo i składnię, proponuje kilka sposobów sformułowania myśli
- trafnie wykorzystuje synonimy, antonimy, frazeologizmy, przysłowia i metafory
- samodzielnie rozwiązuje problemy językowe przy użyciu słowników
- bezbłędnie/niemal bezbłędnie stosuje reguły ortograficzne i interpunkcyjne oraz je wyjaśnia
- przeprowadza wieloetapową redakcję własnej wypowiedzi i stosuje wiedzę w nowych zadaniach

## **Celująca (6)**

### **4. Tworzenie wypowiedzi**

## Ocena

### Dopuszczająca (2)

## Wymagane umiejętności, (Uczeń...)

- uzupełnia prostą notatkę ciągłą, tabelę lub schemat
- odpowiada na pytania do tekstu i z pomocą układa kilka pytań
- porządkuje punkty prostego planu ramowego
- zapisuje według wzoru zaproszenie, prosty przepis, zasady zabawy lub wiadomość
- zna podstawowy układ listu tradycyjnego i wiadomości e-mail
- opowiada w kilku zdaniach o zdarzeniu lub lekturze, układa wydarzenia w kolejności
- opisuje w kilku zdaniach przedmiot, miejsce, postać, zwierzę lub ilustrację/plakat
- wymienia podstawowe cechy bohatera
- wyraża opinię na dany temat i podejmuje próbę jej uzasadnienia
- tworzy krótkie opowiadanie odtwórcze, podejmuje próbę wiersza lub scenki komiksowej
- wydziela w tekście wstęp, rozwinięcie i zakończenie, z pomocą dzieli tekst na akapity
- uzupełnia notatkę ciągłą, tabelę, schemat lub plan, wybiera najważniejsze informacje
- formułuje pytania do tekstu, sporządza ramowy plan odtwórczy
- tworzy według zasad przepis, zaproszenie, zasady gry/zabawy, list tradycyjny i e-mail
- opowiada przebieg wydarzeń w kolejności chronologicznej z użyciem określeń czasu
- formułuje opinię i uzasadnia ją argumentem lub przykładem
- opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, budowlę, ilustrację/plakat
- używa słownictwa określającego umiejscowienie w przestrzeni
- wskazuje cechy charakteru bohatera na podstawie jego zachowania
- tworzy opowiadanie z dialogiem, podejmuje próbę prostego wiersza/scenki komiksowej
- tworzy wypowiedź logiczną, stosuje wstęp, rozwinięcie, zakończenie oraz akapity

### Dostateczna (3)

#### **Dobra (4)**

- wykorzystuje pojęcia: opinia, opis, opowiadanie, list, e-mail, akapit, kompozycja
- tworzy samodzielnie czytelną notatkę na podstawie jednego źródła
- formułuje rzeczowe pytania do tekstu, sporządza poprawny plan ramowy
- tworzy wypowiedzi użytkowe zgodne z przeznaczeniem, dostosowuje list/e-mail do odbiorcy
- opowiada zdarzenia w logicznej i chronologicznej kolejności z porządkującymi czasownikami/przysłówkami
- formułuje opinię i uzasadnia ją argumentem oraz przykładem
- opisuje w sposób uporządkowany z użyciem słownictwa wyglądu, cech i położenia
- wnioskuje o cechach charakteru bohatera na podstawie jego zachowania

#### **Bardzo dobra (5)**

- pisze opowiadanie z poprawnie zapisanym dialogiem, tworzy prosty wiersz lub scenkę
- nadaje wypowiedzi logiczną kompozycję, stosuje akapity wg podziału treści
- dba o spójność, poprawność i estetykę tekstu, dokonuje częściowej autokorekty
- samodzielnie wybiera funkcjonalną formę notatki, ujmując najważniejsze informacje
- formułuje pytania pogłębiające rozumienie tekstu, tworzy logiczny plan ramowy
- redaguje poprawne wypowiedzi użytkowe, świadomie dostosowując je do odbiorcy
- tworzy uporządkowaną relację z wydarzeń z zróżnicowanym słownictwem czasowym
- formułuje opinię i uzasadnia ją kilkoma argumentami/przykładami
- tworzy rozbudowane opisy z trafnym słownictwem przestrzennym i cechami
- charakteryzuje bohatera na podstawie zachowania i postaw
- tworzy spójne opowiadanie z dialogiem, opisem i zabiegami dynamizującymi akcję
- tworzy wiersz/scenkę komiksową samodzielnie i kreatywnie
- buduje wypowiedzi złożone z funkcjonalnych

## **Celująca (6)**

części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity)

- dba o spójność stylistyczną, samodzielnie poprawia błędy językowe, ortograficzne i kompozycyjne
- samodzielnie wybiera najbardziej funkcjonalną formę wypowiedzi, tworzy syntetyczne notatki
- formułuje pytania pogłębiające, tworzy wypowiedzi użytkowe wyróżniające się pomysłowością
- buduje wieloaspektowe uzasadnienie opinii, przewiduje odmienne stanowisko
- tworzy oryginalne opisy i opowiadania ze świadomym budowaniem nastroju i opisu postaci/przestrzeni
- eksperymentuje z formą wiersza, komiksu lub opowiadania
- zachowuje spójność, czytelność i świadomy układ graficzny z akapitami
- samodzielnie redaguje i udoskonala wypowiedź, wykorzystuje teksty do działań twórczych/społecznych

## **5. Autorefleksja i tożsamość**

### **Ocena**

### **Dopuszczająca (2)**

### **Wymagane umiejętności, (Uczeń...)**

- rozumie pojęcie wartości, wymienia przykłady (dobro, prawda, sprawiedliwość, wolność, piękno)
- wskazuje wartości w prostym tekście, rozpoznaje zachowanie pozytywne i negatywne
- wymienia wspólnoty (rodzina, klasa, szkoła, mała ojczyzna) i swoją podstawową rolę
- podejmuje pracę w parze/grupie, wykonuje proste zadanie w projekcie
- nazywa własne emocje, rozpoznaje emocje innych
- wskazuje, co wykonał dobrze, a co sprawiło trudność; przyjmuje informację zwrotną
- wie, że w sytuacji trudności/stresu może zwrócić się o pomoc
- wyjaśnia pojęcie wartości, rozpoznaje je w tekstach kultury i wskazuje ważne dla siebie

### **Dostateczna (3)**

- rozumie konsekwencje postępowania zgodnego/niezgodnego z wartościami
- odróżnia zachowania wartościowe od niezgodnych z wartościami
- rozpoznaje wspólnoty i wartości będące ich podstawą, określa swoją rolę
- angażuje się w pracę grupową, wykonuje przyjęte zadanie
- rozumie, że grupa daje wsparcie; ocenia, czego się nauczył, wskazuje mocne strony i trudności
- korzysta z informacji zwrotnej, podejmuje wyzwania, reaguje empatycznie, zna wpływ stresu

#### **Dobra (4)**

- omawia wartości w tekstach kultury, uzasadnia wybór ważnych dla siebie wartości
- wyjaśnia konsekwencje wyborów, porównuje postawy bohaterów z rzeczywistymi
- charakteryzuje wspólnoty i ich wartości, wyjaśnia swoją rolę w grupie
- aktywnie uczestniczy w pracy zespołowej, wywiązuje się z roli, okazuje szacunek
- ocenia efekty uczenia się, wyciąga wnioski z informacji zwrotnej, podejmuje poprawę
- rozpoznaje emocje własne i innych, reaguje empatycznie na krzywdę, zna sposoby na stres
- wyjaśnia znaczenie uniwersalnych wartości dla jednostki i wspólnoty

#### **Bardzo dobra (5)**

- uzasadnia wybór wartości ważnych dla siebie i wspólnoty, analizuje konsekwencje wyborów
- ocenia zachowania wg uniwersalnych wartości, okazuje szacunek dla odmiennych stanowisk
- omawia znaczenie wspólnot, odpowiedzialnie realizuje rolę w grupie i wspiera innych
- bierze odpowiedzialność za wspólny cel, rzetelnie ocenia osiągnięcia, planuje doskonalenie

- wykorzystuje mocne strony, empatycznie reaguje, stosuje strategie radzenia sobie ze stresem

#### **Celująca (6)**

- samodzielnie stawia pytania dotyczące wartości, rozważa problemy z kilku

perspektyw

- uzasadnia stanowisko szanując odmienne zdanie, dostrzega złożoność decyzji ludzkich
- świadomie działa na rzecz grupy, inicjuje rozwiązania dla wspólnego dobra
- pomaga innym wykorzystać mocne strony, dokonuje pogłębionej autorefleksji
- samodzielnie planuje rozwój, konsekwentnie realizuje cele, traktuje błędy jako naukę

## **6. Edukacja medialna**

### **Ocena**

#### **Dopuszczająca (2)**

### **Wymagane umiejętności , (Uczeń...)**

- z pomocą wyszukuje informacje w słowniku, encyklopedii, czasopiśmie, katalogu lub na stronie www
- wybiera informację potrzebną do zadania, odróżnia fakty od opinii
- rozumie różnice opinii, wie, że nie każde źródło internetowe jest wiarygodne
- rozpoznaje reklamę, produkt/usługę, proste hasło i nakłaniający cel reklamy
- zna podstawowe zasady netykiety, wie o ochronie danych osobowych
- wie, że niepokojące treści zgłasza się dorosłemu
- nazywa objawy zmęczenia ekranem i rozumie potrzebę ograniczania czasu przed ekranem
- korzysta z tradycyjnych i cyfrowych źródeł wiedzy (słownik, encyklopedia, katalog, www)
- wybiera informacje do zadania/projektu, odróżnia fakty od opinii
- rozumie uzależnienie opinii od nadawcy i dostrzega niewiarygodność niektórych źródeł
- rozpoznaje reklamę (w tym społeczną), plakat, mem jako przekaz perswazyjny
- wskazuje hasło, obraz lub emocję w reklamie oraz wyjaśnia jej cel
- stosuje zasady netykiety, chroni dane osobowe, wie jak reagować na złe treści
- wskazuje objawy zmęczenia ekranem, wyjaśnia pojęcie uzależnienia, planuje czas z urządzeniami

#### **Dostateczna (3)**

#### **Dobra (4)**

- samodzielnie wyszukuje informacje w źródłach tradycyjnych i cyfrowych dla dzieci
- wybiera przydatne źródła/informacje, odróżnia fakty od opinii i uzasadnia stanowisko
- wskazuje nadawcę komunikatu i dostrzega oznaki niewiarygodności źródła
- analizuje reklamę, plakat, mem; wskazuje hasło, obraz, emocje i element perswazji
- wyjaśnia wpływ przekazu na odbiorcę, przestrzega netykiety, chroni dane i wizerunek
- właściwie reaguje na zagrożenia, planuje czas z urządzeniami i wyjaśnia zagrożenia nadmiaru

#### **Bardzo dobra (5)**

- sprawnie korzysta z kilku źródeł, porównuje informacje i uzasadnia ich wiarygodność
- bezbłędnie odróżnia fakt od opinii i rozpoznaje językowe formułowanie opinii
- analizuje reklamę/plakat/mem, omawia funkcję obrazu/hasła i mechanizm perswazji
- wskazuje wpływ przekazu na decyzje, świadomie stosuje netykietę, dba o dane i wizerunek
- właściwie reaguje na zagrożenia cyfrowe, planuje zrównoważone korzystanie i propaguje higienę cyfrową

#### **Celująca (6)**

- samodzielnie dobiera i ocenia wiarygodność źródeł wiedzy, porównuje informacje
- rozpoznaje różnice między faktem, opinią i sugestią
- analizuje wpływ języka, obrazu i emocji, wskazuje ukryte cele perswazji
- samodzielnie tworzy komunikat informacyjny/perswazyjny, chroni dane, prywatność i autorstwo
- proponuje działania zwiększające bezpieczeństwo cyfrowe, zarządza czasem, inicjuje akcje higieny cyfrowej

### **7. Praktyki lekturowe**

#### **Ocena**

#### **Dopuszczająca (2)**

#### **Wymagane umiejętności, (Uczeń...)**

- podejmuje próbę czytania wskazanych tekstów, przedstawia pierwsze wrażenia
- wskazuje bohatera lub zapamiętane wydarzenie

### **Dostateczna (3)**

- z pomocą wybiera tekst prozatorski lub komiks wg zainteresowań i krótko go wyjaśnia
- z pomocą planuje czytanie dłuższego tekstu, uczestniczy w rozmowie o utworze
- zna podstawową treść omawianych baśni i legend
- wie, że Mazurek Dąbrowskiego jest hymnem Polski
- zapoznaje się z krótkimi utworami narracyjnymi/lirycznymi
- rozpoznaje film, teatr, malarstwo, rzeźbę, muzykę i komiks jako dziedziny sztuki
- wybiera tekst prozatorski lub komiks wg zainteresowań, uzasadniając prostymi argumentami
- planuje czytanie, dzieli się wrażeniami, czyta dłuższe teksty wybrane z nauczycielem
- rozpoznaje w lekturach zagadnienia domu, rodziny, przyjaźni, emocji, przyrody, wspólnoty
- zna treść omawianych baśni i legend (lokalnych, narodowych, światowych)
- czyta krótkie utwory narracyjne i liryczne
- zna treść i znaczenie Mazurka Dąbrowskiego jako hymnu Polski

### **Dobra (4)**

- wypowiada się o poznanych filmach, spektaklach, obrazach, rzeźbach, muzyce i komiksach
- wybiera tekst do samodzielnej lektury, uzasadnia wybór zainteresowaniami/tematyką
- planuje czytanie i czyta systematycznie, przedstawia i uzasadnia wrażenia
- wypowiada się o bohaterach i problematyce, dostrzega zagadnienia bliskie swoim doświadczeniom
- zna treść i kulturowe znaczenie baśni/legend, omawia utwory narracyjne i liryczne
- wyjaśnia treści Mazurka Dąbrowskiego jako symbolu narodowego
- porównuje utwór z adaptacją filmową, spektaklem lub obrazem; rekomenduje tekst innym

### **Bardzo dobra (5)**

- świadomie wybiera teksty, szczegółowo

## **Celująca (6)**

uzasadnia wybór, samodzielnie planuje czytanie

- przedstawia wrażenia i wpływ tekstu na emocje/myśli, rozmawia o problematyce
- odnosi sytuacje bohaterów do własnych obserwacji, wyjaśnia kulturowe znaczenie baśni/legend
- interpretuje utwory narracyjne i liryczne, wyjaśnia rolę hymnu dla wspólnoty narodowej
- porównuje sposoby przedstawienia tematu w różnych dziedzinach sztuki, przygotowuje rekomendację
- wykazuje trwałe zainteresowanie czytaniem, samodzielnie poszerza wybór lektur
- formułuje samodzielne, pogłębione opinie, wykorzystuje teksty do interpretacji nowych utworów
- twórczo zestawia motywy/postacie z różnych tekstów, traktuje lekturę jako sposób poznawania świata
- inicjuje rozmowy o książkach, tworzy oryginalne rekomendacje i zachęca innych do czytania
- ocenia własne nawyki czytelnicze i planuje dalszy rozwój czytelnictwa

Sprawdzanie osiągnięcia wymagań edukacyjnych będzie odbywało się za pomocą:

- obserwacji ucznia podczas lekcji oraz jego ustnych wypowiedzi podczas zajęć
- odpowiedzi ustnych,
- kartkówek,
- sprawdzianów,
- prac klasowych

W celu uzyskania oceny wyższej niż przewidywana uczeń zobowiązany jest do spełnienia wymagań zawartych w statucie w § 42

Ponadto:

- posiada uzupełnione wszystkie treści w zeszycie, zeszycie ćwiczeń oraz teczce,
- opanował wymagania edukacyjne (wskazane przez nauczyciela), które wcześniej nie zostały opanowane na poziomie adekwatnym do oceny, o którą się ubiega,

Wykonywanie zadań domowych zleconych przez nauczyciela, analiza ewentualnych wskazówek zapisanych przez nauczyciela oraz stosowanie się do nich może mieć wpływ na podwyższenie oceny śródrocznej oraz rocznej.

**Opracowała Paulina Rychel na podstawie materiałów wydawnictwa GWO.**